

FINGRID OYJ:N KANTAVERKKOPALVELUSOPIMUS 1.1.2008 - 31.12.2011

Fingrid Oyj (jatkossa Fingrid) soveltaa kantaverkkoon liittyneelle Asiakkaalle (jatkossa Asiakas) tapahtuvassa kantaverkkopalvelussa oheisen kantaverkkosopimuksen mukaisia yleisiä ehtoja.

Asiakkaan ja Fingridin välinen kantaverkkosopimus laaditaan kahtena yhtäpitävänä kappaleena, yksi kummallekin sopimuspuolelle. Sopimuksen liitteissä esitetään Asiakkaan liittymispisteet sekä laskutuksen perusteena käytettävät mittaukset ja liityntäpisteet.

1 SOPIMUKSEN TARKOITUS JA VOIMASSAOLO

Asiakas ja Fingrid sopivat tällä sopimuksella kantaverkkopalveluun sisältyvistä sopimuspuolten oikeuksista ja velvollisuuksista.

Sopimus tulee voimaan, kun se on molemmin puolin allekirjoitettu.

Sopimuksen soveltaminen alkaa 1. tammikuuta 2008.

Sopimus on voimassa 31. joulukuuta 2011 saakka. Hyvissä ajoin ennen sopimuksen voimassaolon päättymistä sopimuspuolet neuvottelevat tämän sopimuksen tarkoitusta vastaavasta uudesta sopimuksesta.

2 SIIRTO-OIKEUS LIITYMISPISTEESSÄ

Asiakkaalla on oikeus sähkön siirtämiseen kantaverkon kautta liitteessä 1 lueteltujen liittymispisteidensä kautta. Siirto-oikeuden edellytyksenä on, että kaikista liitteessä 1 mainituista kantaverkon liittymispisteistä on voimassa liittymissopimukset. Ehdot kantaverkkopalvelun rajoituksille ja keskeytyksille ovat kohdassa 10.

Asiakkaan omien sekä verkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden ulkomaanyhteyksien sähkön siirto-oikeudesta kantaverkossa on käsitelty kohdassa 11.

3 KANTAVERKON KEHITTÄMINEN

3.1 Kehittämisen lähtökohdat

Fingrid kehittää kantaverkkoa ja yhteyksiä toisiin verkkoihin ennakoitujen siirtotarpeiden perusteella noudattaen pohjoismaisten kantaverkkoyritysten kesken sovittuja verkon mitoitusperiaatteita sekä kansallista suunnittelukäytäntöä.

3.2 Asiakkaan tarve

Asiakkaalla on oikeus ottaa käyttöön uusia kantaverkon liittymispisteitä tai muuttaa olemassa oleviin liittymispisteisiinsä liittyvää sähkön tuotantoa, kulutusta, tuontia tai vientiä sekä verkon rakennetta edellyttäen, että liitynnät täyttävät tuolloin voimassa olevat Fingridin ylläpitämät *Fingrid Oyj:n yleiset liittymisehdot ja Voimalaitosten järjestelmätekniset vaatimukset*.

Asiakas ilmoittaa Fingridille mahdollisimman aikaisessa vaiheessa tiedot uusiin liittymispisteisiinsä liittyvästä sähkön tuotannosta, kulutuksesta, tuonnista tai viennistä sekä oleellisista muutoksista olemassa olevien liittymispisteidensä osalta.

Fingridillä on oikeus muuttaa Asiakkaan esittämää kantaverkkoliitynnän lisäyksen tai muutoksen käyttöönoton ajankohtaa, mikäli Asiakkaan tarve edellyttää kantaverkon vahvistamista tai muuttamista aikataulussa, jota Fingrid ei voi kohtuudella noudattaa.

Mikäli Asiakkaan uusiin tai olemassa oleviin liittymispisteisiin suoraan tai välillisesti liittyvä sähkön tuonti tai vienti, poikkeuksellisen suuri sähkön tuotannon tai kulutuksen kasvu tai muu vastaava syy aiheuttaa kantaverkon vahvistamistarpeen, sovitaan kantaverkon vahvistamisesta ja siitä syntyvien kustannusten korvaamisesta Asiakkaan ja Fingridin kesken.

3.3 Kehittämissuunnitelma

Asiakas toimittaa Fingridin pyynnöstä kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelman laatimiseen tarvittavia tietoja sähkön kulutus- ja tuotantoennusteista liittymispisteidensä osalta. Fingrid käsittelee Asiakkaalta saamia tietoja luottamuksellisina. Fingrid toimittaa Asiakkaalle tiedot Asiakasta koskevista merkittävistä kantaverkon muutoksista mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

4 LOISSÄHKÖN TOIMITUS

Fingrid toimittaa Asiakkaalle kantaverkosta loissähköä Fingridin yleisten loissähkön toimitusperiaatteiden mukaisesti. Loissähkön toimituksen käytännön toteutuksesta sovitaan erillisellä Asiakkaan ja Fingridin välisellä sopimuksella.

5 SÄHKÖJÄRJESTELMÄN KÄYTTÖVASTUU

5.1 Sähköjärjestelmän ylläpito ja käyttö

Fingrid ylläpitää ja käyttää hallitsemaansa kantaverkkoa ja hallitsemiaan yhteyksiä toisiin verkkoihin noudattaen pohjoismaisten kantaverkkoyritysten kesken sovittuja periaatteita ja Energiamarkkinaviraston myöntämän verkkoluvan ja siinä määrätyn järjestelmävastuun ehtoja.

Fingrid hankkii palveluja sähköjärjestelmän hallintaa varten ja siihen liittyen ylläpitää taajuusohjattuja reservejä ja nopeaa häiriöreserviä noudattaen pohjoismaisten kantaverkkoyritysten kesken sovittuja periaatteita. Lisäksi Asiakkaan verkkoon suoraan tai välillisesti liittyviin generaattoreihin on niiden käytössä ollessa varattava loistehoreserviä Fingridin yleisten loistehoreservien varaamista koskevien ehtojen mukaisesti. Reservien ylläpidosta ja niistä suoritettavista korvauksista sovitaan erillisellä Asiakkaan ja Fingridin välisellä sopimuksella.

Fingrid valvoo voimajärjestelmän tilaa käytönvalvontajärjestelmänsä avulla. Fingridin käytönvalvonnassa on tiedot myös Fingridin verkkoon liittyneiden asiakkaiden verkosta siltä osin, kuin se on Fingridin verkon rakenteen, suojauksen ja käyttötoiminnan kannalta välttämätöntä.

5.2 Vakavien häiriöiden selvitys

Fingrid huolehtii koko sähköjärjestelmää koskevien vakavien häiriöiden selvittämisestä ja järjestelmän normaalitilaan palauttamisesta. Asiakas ja Fingrid noudattavat Fingridin ylläpitämää ohjetta *Sähköjärjestelmän vakavien häiriöiden selvittämisen yleisohje*.

Fingrid pyrkii muun muassa hankkimallaan nopealla häiriöreservillä varmistamaan sähköjärjestelmän toiminnan vakavien häiriöiden jälkeenkin. Mikäli häiriön vakavuuden takia, esimerkiksi mitoituseriaatteiden mukaista mitoittavaa vikaa vakavamman häiriön, tehopulan tai muun vastaavan odottamattoman syyn seurauksena, Fingrid ei varaamallaan reservillä tähän kykene, Fingridillä on oikeus järjestelmävastaavana antaa voimalaitosten päätöthoa ja loistehoa koskevia ohjeita, käynnistyyttää järjestelmässä olevaa muuta reserviä sekä irtikytkeä kuormitusta.

5.3 Muu ylläpito ja käyttövastuu

Ellei kohdista 5.1 ja 5.2 muuta johdu, sopimuspuolet ylläpitävät ja käyttävät kumpikin hallinnassaan olevia sähkölaitteistoja Asiakkaan liittymispisteitä koskevien Fingridin liittymissopimusten ja *Fingrid Oyj:n yleisten liittymisehtojen* sekä *Voimalaitosten järjestelmäteknisten vaatimusten* mukaisesti.

5.4 Sähköjärjestelmän käyttövarmuuden ylläpidon edellyttämä tiedonvaihto

Sopimuspuolet toimittavat toisilleen käyttövarmuuden ylläpidossa tarvittavat tiedot. Tällaisia tietoja ovat muun muassa generaattoreiden tehomittaukset sekä generaattorikatkaisijoiden ja liityntäasemien tilatiedot. Vaihdeettävien tietojen määrästä ja tiedonvaihdon teknisistä yksityiskohdista sovitaan tarvittaessa erillisellä tiedonvaihtosopimuksella.

5.5 Ilmoitukset voimalaitosten häiriöistä ja huoltoajankohdista

Asiakas ilmoittaa Fingridin voimajärjestelmäkeskukselle omien sekä verkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden, nimellisteholtaan yli 100 megavolttiampeerin voimalaitosten häiriöistä kymmenen minuutin kuluessa häiriön alkamisesta. Ilmoituksessa esitetään koneiston nimi, menetetty teho ja tuotantokeskeytyksen arvioitu kesto. Asiakas ilmoittaa aika-arvion tarkentumisesta ensi tilassa.

Asiakas ilmoittaa Fingridin voimajärjestelmäkeskukselle omien sekä verkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden, nimellisteholtaan vähintään 50 megavolttiampeerin voimalaitosten suunnitellut huoltoajankohdat vuosittain helmikuun loppuun mennessä ja Fingridin erikseen pyytäessä myös päivittäiset tuotantosuunnitelmat ja nimellisteholtaan 50 megavolttiampeeria pienempien voimalaitosten huoltoajankohdat.

Asiakkaan tulee viipymättä ilmoittaa Fingridille mahdollisista muutoksista ilmoittamiinsa huoltoajankohtiin.

Asiakas voi sopia verkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyvän voimalaitoksen kanssa edellä mainittujen ilmoitusten tekemisestä suoraan Fingridille.

6 KANTAVERKKOPALVELUN LASKUTUKSESSA TARVITTAVAT MITTAUKSET

6.1 Mittausten järjestäminen

Fingrid vastaa liittymispisteen kautta siirtyvän sähköenergian mittaamiseksi tarvittavien mittausten järjestämisestä sekä mittausten ylläpidosta. Mittaus voi sijaita liittymispisteessä tai myös muualla Asiakkaan tai Fingridin verkossa, mikäli mittausta ei kohtuudella voida järjestää suoraan liittymispisteessä.

Asiakas ilmoittaa Fingridille viipymättä sellaisista verkon tai voimalaitoksen rakennushankkeista, kytkentämuutoksista tai vioista, jotka edellyttävät mittausmuutosta, mittauslukemien korjaamista tai laskennallisten mittauslukemien muodostamista.

6.2 Mittauksen sijainti muualla kuin liittymispisteessä

Mikäli mittaus on Asiakkaan verkossa, liittymispisteen ja mittauspaikan väliset tuntikohtaiset siirto- ja muuntohäviöt sisältyvät Fingridin sähkötaseeseen. Mikäli mittaus on Fingridin verkossa muualla kuin Asiakkaan liittymispisteessä, häviöt sisältyvät Asiakkaan sähkötaseeseen. Fingrid laskee liittymispisteen ja mittauspaikan väliset tuntikohtaiset häviöt johto- ja muuntajavakioiden sekä mitattujen tuntienergioiden avulla.

Mittauksen sijainnin perusteella Fingrid laskuttaa tai hyvittää vuosittain Asiakasta laskennallisten häviösähkömäärien mukaisesti. Laskutuskausi on kalenterivuosi. Häviöenergiasta laskutetaan tai hyvitetään heti häviösähkön laskennallisen kokonaismäärän selvittyä. Häviöenergian hintana käytetään pohjoismaisen ELSPOT-markkinan ilmoitusalue Suomen tuntihintojen laskutuskauden keskiarvoa.

Jos edellä mainitun tuntiinnan määrittäminen lopetetaan, häviöenergian hinta määritetään vastaavan Suomessa toimivan sähköpörssin tunneittain määrittämän hinnan perusteella. Sopimuspuolet sopivat erikseen häviöenergian hinnan uuden määrittäytymisperusteen käyttöönotosta.

6.3 Mittausten laatuvaatimukset

Mittalaitteistoissa ja niiden asennuksessa sovelletaan sähkökaupan mittauksissa yleisesti noudatettavaa kulloinkin voimassa olevaa Energiateollisuus ry:n suositusta *Sähkökaupan mittaus ja tiedonvälitys*.

Sopimuspuolet ovat velvollisia ilmoittamaan toisilleen viivytystä mittalaitteissa havaitsemistaan vioista ja muista asianomaisten standardien salliman arvon ylittävistä mittausvirheistä sekä ryhtymään välittömästi toimenpiteisiin havaittujen vikojen ja virheiden poistamiseksi.

Mikäli mittalaitteistosta todetaan aiheutuneen suurempi mittausvirhe kuin ± 2 %, virheestä kärsineellä sopimuspuolella on oikeus vaatia kantaverkkolaskutuksen oikaisua. Oikaisun suuruus määritetään käytettävissä olevien mittauksien ja tarvittaessa ulkopuolisen asiantuntijan avulla oikaisua vaatineen osapuolen lukuun. Oikaisua ei tehdä ilman erityistä syytä pitemmältä kuin kuuden kuukauden ajalta, jos mittausvirheen syntymisajankohtaa ei voida luotettavasti määrittää. Laskutuksen oikaisun lisäksi kumpikaan sopimuspuoli ei ole tämän sopimuksen perusteella velvollinen korvaamaan toiselle mittausvirheen takia syntyneitä korkokustannuksia tai muita kustannuksia.

6.4 Tilavaraus mittaukselle

Mikäli mittalaitteet sijaitsevat muualla kuin Fingridin tiloissa, Asiakas varaa omilta tai verkkoonsa liittyneiltä kolmannen osapuolen sähköasemilta riittävät tilat mittalaitteille liittymispisteessä siirtyvän sähköenergian mittausta varten ja järjestää mittamuuntajat johdotuksineen ja tarvittavine liitännöineen, varmennetun apusähkösyötön sekä viestiyhteyttä varten tarvittavan paikalliskaapeloinnin.

7 MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Fingrid perii kantaverkkopalvelusta kulutusmaksun, kuormitusmaksun ja liityntäpistemaksun sekä kohdan 11 mukaisen markkinarajamaksun.

Asiakkaan maksujen määrittämisessä käytettävät mittauskohdat niihin liittyvine mittauksineen on esitetty sopimuksen liitteessä 1.

7.1 Kulutusmaksu

Asiakas maksaa kulutusmaksun kantaverkon liittymispisteissä Asiakkaan verkkoon suoraan tai välillisesti liittyvän sähköenergian kulutuksen määrän perusteella.

Kulutusmaksun yksikköhinta on:

- 2,16 €/MWh / 1,08 €/MWh talviaika / muu aika, vuosi 2008
- 2,28 €/MWh / 1,14 €/MWh talviaika / muu aika, vuosi 2009
- 2,40 €/MWh / 1,20 €/MWh talviaika / muu aika, vuosi 2010
- 2,52 €/MWh / 1,26 €/MWh talviaika / muu aika, vuosi 2011.

Talviaika on 1.1.–31.3. ja 1.11.–31.12. välinen aika kyseiset päivät mukaan lukien.

Kulutusmaksun perusteena oleva kulutus määritetään Asiakkaan liittymispisteessä virtaavan sähköenergian, Asiakkaan liittymispisteen takaisen sähköenergian tuonnin ja viennin sekä voimalaitosten nettotuotantojen perusteella. Voimalaitoksen nettotuotanto määritetään vähentämällä bruttotuotannosta kauppa- ja teollisuusministeriön 11. huhtikuuta 2003 antaman asetuksen nro 309 tai sitä korvaavan mukainen omakäyttöenergia. Tuotantoa määritettäessä ei oteta huomioon nimellisteholtaan alle yhden megavolttiampeerin generaattoreita. Asiakas toimittaa Fingridin pyynnöstä nettotuotannon määräyksessä käytetyt omakäyttöenergian mittaus- ja laskentaperusteet.

Asiakas ilmoittaa Fingridille kuukausittain viimeistään kuukauden kolmantena arkipäivänä liittymispisteittensä takaisten voimalaitosten edellisen kuukauden nettotuotantoenergiat, ellei kyseisiä energioita saada suoraan Fingridille tulevista mittaustiedoista. Ilmoitus annetaan EDI-sanomina, käyttäen samaa MSCONS-sanomamuotoa kuin sähkökauppojen selvittämisessä tai muuta vastaavaa alalla yleisesti hyväksyttyä tiedonvaihtoperiaatetta käyttäen. Energiat ilmoitetaan tuntisarjoina.

Asiakas toimittaa pyydettyä Fingridille vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellistä vuotta koskevat tiedot omien sekä verkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden sähköverovelvollisten valmisteverolain perusteella tekemien ilmoitusten mukaisista voimalaitoskohtaisista sähköntuotannon ja omakäyttöenergian kokonaismääristä.

7.2 Kuormitusmaksu

Asiakas maksaa kuormitusmaksun kantaverkon liittymispisteiden kautta virtaavan sähköenergian määrän perusteella.

Kuormitusmaksun yksikköhinta kantaverkosta otolle on:

- 0,66 €/MWh vuosi 2008
- 0,68 €/MWh vuosi 2009
- 0,70 €/MWh vuosi 2010
- 0,72 €/MWh vuosi 2011.

Kuormitusmaksun yksikköhinta kantaverkkoon annolle on:

- 0,30 €/MWh vuosi 2008
- 0,30 €/MWh vuosi 2009
- 0,30 €/MWh vuosi 2010
- 0,30 €/MWh vuosi 2011.

Mikäli Asiakkaalla on useita liittymispisteitä kytkinlaitoksen samassa kiskossa, kuormitusmaksun perusteena oleva energiamäärä on näiden liittymispisteiden tuntikohtaisten energiamäärien nettosumma. Erikseen sovittaessa myös eri asiakkaiden kytkinlaitoksen samaan kiskoon liittyvien liittymispisteiden tuntikohtaiset energiamäärät voidaan laskea vastaavasti yhteen. Edellytyksenä on, että asiakkaat ilmoittavat Fingridille yhteisesti ja kirjallisesti laskutuksen jakoperusteen. Jakoperustetta sovelletaan asiakkaiden ilmoitusta seuraavan kuukauden alusta.

Erikseen sovittaessa laskutuksen perusteena olevat saman tunnin energiamäärät voidaan laskea yhteen myös kantaverkon liittymispisteissä kantaverkon rinnalle renkaaksi kytketyn 110 kilovoltin verkon osalta. Edellytyksenä on, että läpimenevä sähköenergia voidaan määrittää kantaverkon mittauksin yksiselitteisesti kaikissa kytkentätilanteissa. Läpimenevää sähköenergiaa ei oteta huomioon sovellettaessa edellä esitetyn mukaista energioiden tuntikohtaista nettosummaa kytkinlaitoksen kiskossa.

7.3 Liityntäpistemaksu

Asiakas maksaa liityntäpistemaksun jokaisesta liittymissopimuksen mukaisesta fyysisestä liittymästä. Liityntäpistemaksu peritään myös Asiakkaan asiakkaalta, niistä liittymistä, joista Fingrid laskuttaa erikseen kohdan 7 mukaiset kantaverkkopalvelumaksut. Liityntäpistemaksun perusteena olevat liittymät on lueteltu liitteessä 2.

Liityntäpistemaksu liityntäpistettä kohden on:

- 1000 €/kuukausi vuosi 2008
- 1000 €/kuukausi vuosi 2009
- 1000 €/kuukausi vuosi 2010
- 1000 €/kuukausi vuosi 2011.

Liityntäpistemaksun perusteena olevien liittymien lukumäärän muuttuessa otetaan muutokset sopimuksessa huomioon liityntäpisteitä lisäävänä tai vähentävänä tekijänä muutosta seuraavan kuukauden alusta lukien.

7.4 Arvonlisävero sekä muut välilliset verot ja maksut

Tässä sopimuksessa mainittujen maksujen lisäksi Asiakas maksaa Fingridille kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron sekä sopimuksen määrittelemään kantaverkkopalveluun kohdistuvat osat muista Fingridille määräytyistä välillisistä veroista ja viranomaisten määräämistä maksuista.

8 MAKSUEHDOT

8.1 Maksuaika

Asiakas maksaa tämän sopimuksen mukaiset maksut kuukausittain Fingridin lähettämän laskun mukaisesti. Maksuaika on neljätoista päivää. Eräpäivä merkitään laskuun.

Mikäli laskutus viivästyy Asiakkaasta johtuvasta syystä, maksuaikaa lyhennetään viivästystä vastaavasti. Mikäli laskutus viivästyy Asiakkaasta johtuvasta syystä enemmän kuin neljätoista päivää, Asiakas maksaa ylittävältä ajalta kohdan 8.3 mukaisen viivästyskoron.

8.2 Muistutukset

Asiakas tekee laskua koskevat muistutukset tarvittaessa kirjallisesti. Fingrid tarkistaa laskun ja lähettää Asiakkaalle tarvittavan oikaisulaskun viivytyksettä. Muistutus ei vapauta Asiakasta maksuvelvollisuudesta eräpäivänä, ellei sopimuspuolten kesken ole toisin sovittu.

8.3 Viivästyskorke

Jos Asiakkaan maksusuoritus viivästyy, eikä lasku ole oleellisesti virheellinen, Asiakas maksaa Fingridille laskun eräpäivästä suorituksen saapumispäivään laskussa mainittua vuotuista viivästyskorkeoa, joka on kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

9 MAKSUJEN JA EHTOJEN TARKISTUKSET

9.1 Viranomaisten toimenpiteet

Fingridin kustannuksiin välittömästi ja olennaisesti vaikuttavat muutokset, joita ei ole voitu sopimusta tehtäessä ottaa huomioon ja jotka eivät tule korvatuiksi kohtien 7 ja 11 maksujen perusteella, otetaan huomioon maksuja lisäävänä tai vähentävänä tekijänä vaikutustensa mukaisesti. Tällaisia muutoksia ovat lainsäädännöllisistä tai viranomaisten muista toimenpiteistä johtuvat verot, julkiset maksut ja velvoitteet ja muut edellä mainituista syistä johtuvat muutokset, jotka kohdistuvat tässä sopimuksessa tarkoitettuun kantaverkkopalveluun.

9.2 Euroopan sähkön sisämarkkinat

Mikäli Euroopan sähkön sisämarkkinoilla otetaan yleisesti käyttöön periaatteita tai toimintamalleja, jotka edellyttävät palveluehtojen tai maksujen muuttamista markkinoiden sisäisessä siirtopalvelussa tai vastavuoroisen markkinan ulkopuolelta tapahtuvassa viennissä tai tuonnissa, Fingridillä on oikeus ottaa ne huomioon tämän sopimuksen mukaisessa kantaverkkopalvelussa vaikutustensa mukaisesti. Tällaisia vaikutuksia voi olla muun muassa verkoissa tapahtuvien läpisiirtojen aiheuttamien kustannusten korvaamisella samoin kuin verkkoon annon maksujen harmonisoinnilla.

9.3 Yllättävät muutokset

Sellaiset Fingridin taloudellisia toimintaedellytyksiä yllättäen ja oleellisesti heikentävät muutokset, joita ei ole voitu kohtuudella ottaa huomioon sopimusta tehtäessä ja joita ei tämän vuoksi ole sisällytetty maksujen perusteina oleviin yksikköhintoihin, otetaan huomioon maksuja lisäävänä tekijänä vaikutuksensa mukaisesti. Mikäli muutoksen vaikutus osoittautuu tilapäiseksi, maksuja alennetaan vastaavalla määrällä hintoja korottavan tekijän vaikutuksen lakattua. Fingrid ilmoittaa vähintään kuukausi etukäteen muutoksen soveltamisesta.

9.4 Epäsuhteen poistaminen

Mikäli sopimuspuolista riippumattomat syyt johtavat sopimuksen suoritusvelvollisuuksien ilmeiseen epäsuhteeseen, sopimuspuolet neuvottelevat maksujen tai muiden sopimusehtojen tarkistamisesta epäsuhteen poistamiseksi. Tällaisia syitä ovat taloudellisten tai kaupallisten olosuhteiden muutokset, lainsäädännössä tapahtuvat muutokset, viranomaisten toimenpiteet tai muut syyt, joita ei ole voitu ottaa kohtuudella huomioon sopimusta tehtäessä.

10 KANTAVERKKOPALVELUN RAJOITUKSET JA KESKEYTYKSET

10.1 Viat ja häiriötilanteet

Voimajärjestelmässä tapahtuvien vikojen tai vaurioiden seurauksena Fingridillä on oikeus rajoittaa Asiakkaan kantaverkkopalvelua tai keskeyttää se kokonaan. Voimajärjestelmään liittyvien vikamahdollisuuksien ja poikkeuksellisten käyttötilanteiden vuoksi häiriötöntä sähkönsiirtoa ei voi taata.

Sopimuspuolilla on oikeus irrottaa sähkölaitteisto sähköverkosta tai irrottautua sähköverkosta ilman ennakkovaroitusta häiriö- tai vaaratilanteen torjumiseksi tai sähköverkon vika- ja häiriötapaüksissa, jos se on välttämätöntä häiriönselvitys- tai korjaustoimenpiteiden vuoksi. Molemmat sopimuspuolet ryhtyvät omalla kustannuksellaan välittömästi toimenpiteisiin häiriön poistamiseksi.

Mikäli Asiakkaan sähköverkkoon liitetyssä sähkölaitteistossa havaitaan sähköjärjestelmän käyttöä haittaavia vikoja tai puutteita, jotka aiheuttavat yleisesti hyväksyttävät rajat ylittäviä häiriöitä, ja niiden poistaminen viivästyy olennaisesti, Fingridillä on oikeus rajoittaa Asiakkaan kantaverkkopalvelua tai keskeyttää se.

10.2 Huollot, korjaukset ja muutostyöt

Fingridillä on oikeus rajoittaa tai keskeyttää kantaverkkopalvelu verkkonsa huollon, korjauksen, muutostyön, tarkastuksen tai muiden vastaavien toimenpiteiden takia neuvoteltuaan keskeytyksestä tai rajoituksesta Asiakkaan kanssa. Fingrid ottaa mahdollisuuksien mukaan huomioon Asiakkaan tarpeet keskeytyksen ajankohtaa määritettäessä.

Sopimuspuolet suunnittelevat keskeytyksiin liittyvät järjestelyt ja huolehtivat toimenpiteiden toteutuksesta siten, ettei keskeytys muodostu tarpeettoman pitkäaikaiseksi. Kumpikin sopimuspuoli vastaa omista keskeytyskustannuksistaan.

10.3 Avoimen toimituksen päättymisen

Fingridillä on oikeus keskeyttää kantaverkkopalvelu välittömästi, jos Asiakkaan sähkönhankinnan avointa toimitusta koskeva sopimus päättyy ilman, että uusi avoimen toimituksen sopimus tulee voimaan samanaikaisesti.

10.4 Maksuvelvollisuuden laiminlyönti

Fingridillä on oikeus keskeyttää sopimuksen mukainen kantaverkkopalvelu, mikäli Asiakas laiminlyö Fingridin kirjallisesta muistutuksesta huolimatta olennaisesti maksuvelvollisuutensa Fingridille tai on asetettu konkurssiin tai selvitystilaan tai viranomaisen on todennut Asiakkaan maksukyvyttömäksi. Keskeytystä ei kuitenkaan panna täytäntöön, mikäli Asiakas antaa Fingridille riittävän vakuuden.

10.5 Ylivoimainen este

Fingridillä on oikeus ylivoimaisen esteen (force majeure) sattua rajoittaa Asiakkaan kantaverkkopalvelua tai keskeyttää se kokonaan.

Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan sellainen tapahtuma, jota Fingrid ei ole voinut estää kohtuullista huolellisuutta noudattaen ja joka tekee Fingridin sopimuksen mukaisen kantaverkkopalvelun mahdottomaksi tai vaikeuttaa sitä olennaisesti tai tekee sen taloudellisesti tai muuten kohtuuttomaksi.

Ylivoimaisia esteitä ovat sota, sisäiset levottomuudet, ilkeävalta, sabotaasi, räjähdys, tulipalo, tulva, rajumyrsky tai muu poikkeuksellinen sääolosuhde, yleinen liikenteen keskeytyminen, lakko tai avainryhmän työnseisaus, työnantajajärjestön määräämä työsulku, viranomaisten toimenpide, tuotantokapasiteetin riittämättömyys tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen syy. Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan myös edellä mainituista syistä johtuva voimantuotannon keskeytyminen sekä sellainen voimantuotanto- tai voimansiirtojärjestelmän vaurioituminen, johon Pohjoismaiden voimajärjestelmissä yleisesti sovellettavilla periaatteilla ei ole voitu kohtuudella varautua.

Ylivoimaisen esteen ilmaantumisesta samoin kuin sen poistumisesta Fingrid ilmoittaa Asiakkaalle viivytyksettä.

10.6 Säännöstely

Jos Fingrid voi tarjota kantaverkkopalvelua edellisissä kohdissa mainituista syistä johtuen vain rajoitetusti, Fingridillä on oikeus järjestelmävastaavana voimajärjestelmän toimivuuden ollessa uhattuna säännöstellä asiakkaiden suoraa tai välillistä sähkön käyttöä, tuotantoa, tuontia tai vientiä ottamalla huomioon yhteiskunnan yleiset elintärkeät tarpeet, mahdolliset viranomaismääräykset, voimassa olevat sähköpulan hallintaa ja vakavien häiriöiden selvittämistä koskevat suunnitelmat ja velvoitteet sekä vallitsevat olosuhteet.

11 ASIAKKAAN TAI ASIAKKAAN VERKKOON LIITTYVÄT ULKOMAANYHTEYDET

11.1 Yhteyksien ylläpito ja käyttö sekä tiedonvaihto ja kehitys

Fingrid ylläpitää ja käyttää hallitsemaansa kantaverkkoa ja hallitsemiaan yhteyksiä toisiin verkkoihin noudattaen pohjoismaisten kantaverkkoyritysten kesken sovittuja periaatteita ja Energiamarkkinaviraston myöntämän verkkoluvan ja siinä määrätyn järjestelmävastuun ehtoja.

Asiakkaan tai asiakkaan verkkoon liittyvien ulkomaanyhteyksiensä kautta tapahtuvasta sähkön tuonnista ja viennistä tulee sopia Fingridin kanssa hyvissä ajoin etukäteen.

Asiakas ilmoittaa Fingridille omien sekä verkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden nimellisjännitteeltään vähintään 110 kilovoltin ulkomaanyhdysjohtojen häiriöistä ja huoltoajankohdista. Tuonin tehoraja sekä tuontiohjelmasta ilmoittaminen on esitetty liitteessä 2.

Mikäli Asiakkaan oman tai Asiakkaan verkkoon suoraan tai välillisesti liittyvän ulkomaanyhteyden kautta tapahtuva tuonti tai vienti tai muu vastaava syy aiheuttaa kantaverkon vahvistamistarpeen, sovitaan kantaverkon vahvistamisesta ja siitä syntyvien kustannusten korvaamisesta Asiakkaan ja Fingridin kesken.

11.2 Markkinarajamaksu

Asiakas maksaa markkinarajamaksun omien sekä verkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden ulkomaanyhteyksien kautta rajan yli Suomeen tuotavan sähköenergian määrän perusteella pois lukien sähkön tuonti vastavuoroiselta sähkön yhteismarkkina-alueelta.

Markkinarajamaksun yksikköhinta on:

- 1,00 €/MWh vuosi 2008
- 1,00 €/MWh vuosi 2009
- 1,00 €/MWh vuosi 2010
- 1,00 €/MWh vuosi 2011.

Asiakas ilmoittaa Fingridille kuukausittain viimeistään kuukauden kolmantena arkipäivänä liittymispisteittensä takaisten omien ja verkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden ulkomaanyhteyksien kautta tapahtuvan tuonnin ja viennin edellisen kuukauden energiat, ellei kyseisiä energioita saada suoraan Fingridille tulevista mittaustiedoista. Ilmoitus annetaan EDI-sanomina, käyttäen samaa MSCONS-sanomamuotoa kuin sähkökauppojen selvittämisessä tai muuta vastaavaa alalla yleisesti hyväksyttyä tiedonvaihtoperiaatetta käyttäen. Energiat ilmoitetaan tuntisarjoina.

12 VAHINGONKORVAUKSET

12.1 Yleiset edellytykset

Asiakkaan sähkölaitteiston on oltava Fingridin liittymisehtojen mukainen. Asiakas on oikeutettu vahingonkorvaukseen Asiakkaalle Suomessa syntyneistä henkilö- tai esinevahingoista jäljempänä mainituin edellytyksin, mikäli kantaverkkopalvelu ei ole tämän sopimuksen tai liittymissopimuksen mukaista. Asiakkaan oma vahingonkorvausvastuu on määritelty kohdassa 12.4.

12.2 Vahingonkorvaus Asiakkaalle

Fingrid on vahingonkorvausvastuussa Asiakkaalle Fingridin tai Fingridin palveluksessa olevan lievää suuremmasta tuottamuksesta aiheutuvista esine- tai henkilövahingoista, jos vahinko on aiheutunut Fingridin yleisistä liittymisehdoista poikkeavista jännite- tai taajuusvaihteluista tai toistuvista keskeytyksistä. Korvausvastuuta ei kuitenkaan synny, mikäli Asiakkaan sähkölaitteisto ei ole liittymissopimuksen mukainen ja tämä on vaikuttanut vahingon aiheutumiseen, tai Asiakkaan on muutoin voitu edellyttää varautuvan keskeytyksen tai häiriön aiheuttaman vahingon ennaltaehkäisyyn tai rajoittamiseen suojauslaitteella, ohjeistuksella tai muilla järjestelyillä.

Fingrid ei vastaa esinevahingoista, jotka syntyvät sähkönsiirron yksittäisestä keskeytymisestä.

Fingrid ei vastaa, mikäli 12.3. kohdassa ei ole muuta määrätty, vahingon seurauksena saamatta jääneestä voitosta, tuotannon menetyksestä, vahingoittuneesta raaka-aineesta, tuotannon uudelleen käynnistämisen kustannuksista, keskeytysten johdosta syntyvistä siirtopalvelun korvaavien järjestelyjen kustannuksista, Asiakkaan asiakkaan laitteistovahingoista, Asiakkaalle tuomituista tai Asiakkaan maksamista vahingonkorvauksista eikä muistakaan edellä kuvatuista seurannaisvahingoista.

Fingridin kokonaisvastuu tämän kohdan perusteella korvattavista vahingoista on kaikissa asiakassuhteissa yhteensä enintään kymmenen miljoonaa (10.000.000) euroa kalenterivuotta kohden. Korvaukset maksetaan kultakin vuodelta seuraavan tammikuun aikana tai heti sen jälkeen, kun korvattavien vahinkojen vuotuinen kokonaismäärä on selvinnyt. Mikäli vahingonkorvausten vuotuinen kokonaismäärä ylittää kymmenen miljoonaa (10.000.000) euroa, kaikkia korvauksia pienennetään korvausten määrän suhteessa alaspäin.

12.3 Vahingonkorvaus Asiakkaan asiakkaan vahingosta

Fingrid suorittaa Asiakkaalle kohdan 12.2 mukaisen vahinkotapahtuman yhteydessä Asiakkaan asiakkaalleen korvaamat vahingot, jos Asiakkaan korvausvelvollisuus perustuu pakottavaan lainsäädäntöön. Jos Asiakkaan asiakas on jakelu- tai alueverkkoon liittynyt sähkökäyttäjä, sovelletaan kohdan 12.2 mukaisen vahinkotapahtuman yhteydessä vahinkojen korvausperusteena Energiateollisuus ry:n laatimia verkkopalveluehtoja (VPE 05). Alueverkkoon liittyneen Asiakkaan asiakkaan osalta ei välillisiä vahinkoja korvata. Fingridin korvausvelvoite ei koske sähkökatkosten vakiokorvausta.

Tämän kohdan nojalla suoritettavan korvauksen edellytyksenä on, että korvattavan vahingon määrä Asiakasta ja vahinkotapahtumaa kohti on yli tuhat (1.000) euroa ja että Asiakas on ilmoittanut viipymättä Fingridille vahingon syntymisestä sekä sopinut ennen suoritusta korvauksen perusteesta ja määrästä Fingridin kanssa. Korvausvastuuta ei kuitenkaan synny, mikäli Asiakkaan tai Asiakkaan asiakkaan on voitu edellyttää varautuvan keskeytyksen tai häiriön aiheuttaman vahingon ennaltaehkäisyyn tai rajoittamiseen suojauslaitteella, ohjeistuksella tai muilla järjestelyillä.

Jos tässä kohdassa tarkoitettu vahinko on aiheutunut sellaiselle sähkön käyttäjälle, jonka sähkön siirrosta huolehtii muu kuin kantaverkkoon suoraan liittynyt Fingridin Asiakas, noudatetaan soveltuvin osin tässä kohdassa edellä mainittuja periaatteita.

Fingrid kokonaisvastuu tämän kohdan perusteella korvattavista vahingoista on kaikissa asiakassuhteissa yhteensä enintään kaksi miljoonaa (2.000.000) euroa kalenterivuotta kohden. Korvaukset maksetaan kultakin vuodelta seuraavan tammikuun aikana tai heti sen jälkeen, kun tämän kohdan perusteella korvattavien vahinkojen vuotuinen kokonaismäärä on selvinnyt. Mikäli vahingonkorvausten vuotuinen kokonaismäärä ylittää kaksi miljoonaa euroa, kaikkia korvauksia pienennetään korvausten määrän suhteessa alaspäin. Korvaukset Asiakkaan asiakkaalle selvittää ja suorittaa Asiakas.

12.4 Asiakkaan vahingonkorvausvelvollisuus

Asiakas vastaa Fingridille Asiakkaan tai Asiakkaan palveluksessa olevan lievää suuremmasta tuottamuksesta aiheuttamista esine- tai henkilövahingoista, jos vahinko on aiheutunut Fingridin suositukset ylittävistä jännite- ja taajuusvaihteluista. Korvausvastuuta ei kuitenkaan synny, mikäli Fingridin on voitu edellyttää varautuvan keskeytyksen tai häiriön aiheuttaman vahingon ennaltaehkäisyyn tai rajoittamiseen suojauslaitteella, ohjeistuksella tai muilla järjestelyillä.

Asiakas ei vastaa vahingoista, jotka syntyvät sähkönsiirron keskeytymisestä. Asiakas ei vastaa vahingon seurauksena saamatta jääneestä voitosta, tuotannon menetyksestä, vahingoittuneesta raaka-aineesta, tuotannon uudelleen käynnistämisen kustannuksista, keskeytysten johdosta syntyvistä siirtopalvelun korvaavien järjestelyjen kustannuksista, Fingridin asiakkaan laitteistovahingoista, Fingridille tuomituista tai Fingridin maksamista vahingonkorvauksista eikä muistakaan edellä kuvatun kaltaisista seurannaisvahingoista.

Asiakkaan kokonaisvastuu tämän kohdan perusteella korvattavista vahingoista on enintään viisisataatuhatta (500.000) euroa kalenterivuotta kohden.

12.5 Muu vastuu

Fingrid ei vastaa muista kuin kohdissa 12.2 ja 12.3 tarkoitetuista vahingoista.

Asiakas ei vastaa muista kuin kohdassa 12.4 tarkoitetuista vahingoista.

13 SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN JA IRTISANOMINEN

13.1 Sopimuksen siirtäminen

Sopimuspuoli saa siirtää sopimuksen kolmannelle osapuolelle toisen sopimuspuolen kirjallisella suostumuksella.

13.2 Sopimuksen irtisanominen ja purkaminen

Asiakkaalla on oikeus irtisanoa sopimus kuukauden irtisanomisajalla.

Sopimuspuolella on oikeus purkaa sopimus, jos toinen sopimuspuoli on rikkonut oleellisesti sopimusta.

14 ERIMIELISYYDET

Sopimuksesta mahdollisesti aiheutuneet erimielisyydet, joita ei voida ratkaista keskinäisin neuvotteluin, ratkaisee ensimmäisenä oikeusasteena Helsingin käräjäoikeus, mikäli sopimuspuolet eivät sovi kirjallisesti muunlaisesta menettelystä.

15 MUUT SOPIMUSEHDOT

Sopimuspuolet edesauttavat kumpikin osaltaan sopimuksen toteutumista. Sopimuspuolet antavat viivytyksettä toisilleen tämän sopimuksen soveltamisessa tarvittavat tiedot pyrkien mahdollisimman automaattiseen tiedonsiirtoon.

Tätä sopimusta tarkistetaan muuttamalla sopimuksen liitteitä muuttunutta tilannetta vastaavaksi, mikäli Asiakkaan liittymispisteissä, niihin liittyvässä verkossa tai voimalaitoksissa tai mittauksissa tapahtuu muutoksia.

Mikäli sähkömarkkinoiden toiminnan edistämiseksi on tarpeen ottaa käyttöön markkinainformaation läpinäkyvyyteen liittyviä periaatteita tai toimintamalleja, niin Asiakas ja Fingrid sopivat riittävästä tiedonvaihdesta.

Tätä sopimusta täydennetään Asiakkaan ja Fingridin välisellä lisäsopimuksella siltä osin, kuin tämän sopimuksen mukaisen palvelun laajuutta muutetaan viranomaisten määräyksestä tai muusta vastaavasta syystä.

Tämän sopimuksen perusteella sopimuspuolten kesken vaihdettavia tietoja, kirjeenvaihtoa ja muita asiakirjoja on käsiteltävä luottamuksellisina, eikä niitä tule saattaa kolmannen osapuolen tietoon sopimuksen päättymisen jälkeenkään.

Sähkömarkkinalain mukaisena järjestelmävastuullisena kantaverkonhaltijana Fingridillä on järjestelmävastuun toteuttamiseen liittyvät velvoitteet ja oikeudet.

Asiakkaan tulee huolehtia, että myös Asiakkaan verkkoon liittyneet kolmannet osapuolet ottavat huomioon järjestelmävastuun toteuttamista ja sähkölaitteistojen liittämistä koskevat ehdot sekä muut tämän sopimuksen edellyttämät Fingridin ehdot ja ohjeet.